MOERDIJK

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder(s)	wethouder E. Schoneveld
Datum commissiebehandeling	n.v.t.
Datum raadsbehandeling	7 november 2024
Zaaknummer	1081956
Onderwerp	Meerjarenbegroting 2025-2028

Voorgesteld besluit

1. De begroting voor het jaar 2025 vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de meerjarenramingen voor de jaren 2026, 2027 en 2028.
3. De onderstaande budgetten vanaf 2025 beschikbaar te stellen, zoals deze zijn opgenomen in de nagekomen ontwikkelingen (hoofdstuk 4 aanbiedingsnota) en deze via de 1e begrotingswijziging 2025 op te nemen in de lasten van de betreffende producten.

Nr	Omschrijving	2025	2026	2027	2028
a	Vervallen dekking capaciteit vergunningverlening evenementen (0,6 fte)	53.000	53.000	53.000	53.000
b	Verbouwing gemeentehuis - taakstelling	200.000	-	-	-
c	Verbouwing gemeentehuis - afschrijvingslasten	-723.000	-	-	-

4. De onderstaande budgetten voor de jaren 2025-2028 beschikbaar te stellen vanuit de stelpost 'nieuw beleid' (hoofdstuk 5 aanbiedingsnota) en deze via de 1e begrotingswijziging 2025 op te nemen in de lasten van de betreffende producten.

Nr	Omschrijving	2025	2026	2027	2028
a	Capaciteit Programma Veiligheid op orde (3 fte)	41.000	-	-	-
b	Organisatie buitensport op orde	215.000	215.000	-	-
c	Werkbudget Powerport	215.000	182.000	-	-
d	Werkbudget stedelijke regio's West-Brabant West & Breda -Tilburg	152.000	-	-	-
e	Werkbudget voor projecten en projectleiding sociaal domein	100.000	100.000	-	-
f	Capaciteit Programma Nieuwkomers (3 fte)	295.000	295.000	185.000	-
g	Bijdrage Safegroup Breda	139.000	75.000	-	-
h	Doorontwikkeling gebiedsgericht werken	125.000	125.000	-	-
i	Capaciteit arbobeleid	55.000	-	-	-
j	Capaciteit werving en selectie (1,78 fte)	158.000	158.000	-	-
k	Mobiliteit (ontwikkelingen)	60.000	-	-	-
l	Capaciteit vergunningverlening evenementen (0,6 fte)	53.000	53.000	53.000	53.000
m	Capaciteit Programma Veiligheid op orde (3 fte)	291.000	291.000	291.000	291.000
n	Capaciteit buitendienst als gevolg van areaaluitbreiding (ingroei naar 3 fte)	61.000	122.000	183.000	183.000
o	Capaciteit buitendienst als gevolg van areaaluitbreiding (aanschaf bus) (kapitaallasten)	-	2.000	9.000	9.000
p	Capaciteit toezichthouder kabels en leidingen (1 fte)	88.000	88.000	88.000	88.000

Nr	Omschrijving	2025	2026	2027	2028
q	Capaciteit toezichthouder kabels en leidingen (extra opbrengsten)	-88.000	-88.000	-88.000	-88.000
r	Capaciteit strategische positionering (1 fte)	110.000	110.000	110.000	110.000
s	Capaciteit Schuldhulpverlening (0,88 fte)	90.000	90.000	90.000	90.000
t	Capaciteit Strategisch advies sociaal domein (1 fte)	110.000	110.000	110.000	110.000
u	Versterken van het Algemeen Maatschappelijk Werk als voorliggende voorziening	126.000	126.000	126.000	126.000
v	Capaciteit communicatie (0,67 fte)	52.000	52.000	52.000	52.000
w	Kadervoorstel - Beheersen Aziatische Hoornaar	10.000	10.000	10.000	10.000

5. De reserve nieuwkomers aan te wenden voor de tijdelijke capaciteit programma nieuwkomers (beslispunt 4f) voor een bedrag van € 295.000 in 2025, € 295.000 in 2026 en € 185.000 in 2027, en deze dekking via de 1e begrotingswijziging 2025 op te nemen.
6. De 1e begrotingswijziging 2025 een onlosmakelijk onderdeel te laten uitmaken van de begroting 2025.
7. De kredieten voor de vervangingsinvesteringen voor het jaar 2025 (afgerond op duizendtallen) vast te stellen, t.w.:

Nr	Omschrijving	Bedrag
a	Tractie	80.000
b	Afvalinzameling	52.000
c	Bewegwijzering	150.000
d	Sportaccommodaties	423.000
e	Beheerplannen	8.317.000
f	Riolering	3.988.000
g	IT-investeringen	318.000
h	Telefoons	60.000

8. Subsidiebedragen te verstrekken aan een aantal subsidieontvangers (vermeld in de paragraaf subsidies) waarvoor geen afzonderlijke subsidieregeling is vastgesteld.
9. Het subsidieplafond voor de Nadere regels Subsidie Onderwijsachterstanden gemeente Moerdijk in 2025 vast te stellen op € 310.000.

Publiekssamenvatting

Jaarlijks stelt de gemeenteraad voor 15 november de begroting voor het komende jaar vast. In de begroting wordt inzicht gegeven in de strategische doelen, de prestaties en de beleidsontwikkelingen voor de periode 2025-2028. Daarnaast worden in de begroting alle lasten en baten in beeld gebracht voor de diverse gemeentelijke activiteiten.

De meerjarenbegroting is opgesteld op basis van de uitgangspunten die door de gemeenteraad zijn vastgesteld bij de behandeling van de kadernota 2025-2028 op 27 juni 2024. De begroting is voor 2025 reëel in evenwicht. Dit betekent dat de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten. Ook de totale begrotingsuitkomst (de incidentele en structurele lasten en baten samen) geeft voor dit jaar een positief beeld. Voor de jaren 2026, 2027 en 2028 wordt op dit moment zowel een tekort voorzien voor de totale begrotingsuitkomst, als voor de structurele budgetten.

Op basis van deze uitkomsten verwachten wij in aanmerking te komen voor repressief toezicht vanuit de provincie.

Financieel gezien gaat deze begroting nog gepaard met veel landelijke onzekerheden over de financiële positie van gemeenten. Voor 2026 en verder heerst met name veel onzekerheid over de grootste inkomstenbron van gemeenten, het gemeentefonds. Een forste daling van het gemeentefonds vanaf 2026 heeft tot gevolg dat landelijke begrotingen van gemeenten onder druk zijn komen te staan. Het landelijke beeld is dat 'taken, middelen en ambities vanaf 2026 uit balans zijn, waar gemeenten en VNG landelijk aandacht voor blijven vragen bij het Rijk.

Parallel hieraan is het college gestart met het in beeld brengen van de mogelijkheden tot het vergroten van de structurele begrotingsruimte. Hiermee heeft het college het vertrouwen dat er voldoende aanknopingspunten gevonden worden om de financiële uitdagingen van de komende jaren het hoofd te bieden.

Inleiding
Jaarlijks moet een begroting worden opgesteld voor het komende jaar en de aansluitende 3 jaren. Dit is een wettelijke verplichting op grond van de Gemeentewet. De begroting moet vóór 15 november door de gemeenteraad zijn vastgesteld.

In de begroting wordt per programma ingegaan op de strategische doelen en de prestaties. Verder worden, waar mogelijk, effectindicatoren benoemd en wordt ingegaan op nieuwe ontwikkelingen, randvoorwaarden en risico's. Aan het eind van ieder programma is een overzicht opgenomen van de lasten en baten per taakveld, het totaal van de lasten en baten en een analyse van de verschillen ten opzichte van de begroting 2024. Daarnaast bevat de begroting een aantal paragrafen en diverse (verplicht voorgeschreven) bijlagen.

In de aanbiedingsnota bij deze begroting wordt o.a. ingegaan op de opbouw van de begroting vanaf de vaststelling van de kadernota, de effecten van de meicirculaire, nagekomen ontwikkelingen e.d. De financiële effecten van hetgeen wij in de aanbiedingsnota hebben verwoord zijn deels in de primitieve begroting verwerkt en deels opgenomen in de 1e begrotingswijziging 2025.

Beoogd effect
Het budgetrecht komt toe aan de gemeenteraad. Met het vaststellen van de aangeboden begroting kan het college uitvoering gaan geven aan het realiseren van de geformuleerde strategische doelen en prestaties.

Argumenten
Beslispunt 3: nagekomen ontwikkelingen via 1e begrotingswijziging 2025
Van de in hoofdstuk 4 van de aanbiedingsnota toegelichte overige nagekomen ontwikkelingen wordt voorgesteld de financiële effecten op te nemen in de 1e begrotingswijziging 2025.
Daarnaast is in de raadsvergaderingen van september en oktober 2024 een aantal raadsbesluiten genomen die een financieel effect hebben voor de jaren 2025 e.v. Conform de besluitvorming hierover zullen deze effecten verwerkt worden in de 1e begrotingswijziging 2025.

Beslispunt 4: beschikbaar stellen budgetten vanuit stelpost nieuw beleid
In dit raadsvoorstel vragen wij uw raad voor een aantal zaken direct budget beschikbaar te stellen, conform art. 5, lid 4 van de Financiële Verordening. De financiële effecten van deze zaken zijn in de primitieve begroting opgenomen in de stelpost nieuw beleid. Nadat uw raad besluit met deze zaken akkoord te gaan, worden de budgetten in de 1e begrotingswijziging 2025 overgeheveld naar het betreffende product. Een toelichting op de diverse zaken is te vinden in de kadernota 2025-2028 en hoofdstuk 5 van de aanbiedingsnota bij dit raadsvoorstel. Over het algemeen gaat het om budgetten voor formatie (zowel éénmalige uitbreidingen, als structurele uitbreidingen), om éénmalige aangelegenheden en om budgetten < € 50.000.

Beslispunt 6: 1e begrotingswijziging 2025 onlosmakelijk onderdeel van de begroting 2025
Met dit beslispunt maken we duidelijk dat de zaken die verwerkt zijn in de 1e begrotingswijziging 2025 weliswaar niet verwerkt zijn in de primitieve begroting (het begrotingsboekwerk), maar conform voorgaande jaren wel een onlosmakelijk onderdeel uitmaken van de begroting 2025 die door de raad wordt vastgesteld en die het startpunt is van de P&C cyclus 2025.

Beslispunt 9: Subsidieplafond vaststellen
Om invulling te geven aan de gestelde doelen in de nota Onderwijsachterstandenbeleid 2024-2028 heeft het college de Nadere regels Subsidie Onderwijsachterstanden gemeente Moerdijk vastgesteld. Voor het uitvoeren van het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid ontvangt de gemeente Moerdijk een geoormerkt rijksbudget. In de begroting 2025 is dit budget € 1.035.000.

Deze middelen worden grotendeels ingezet voor voorschoolse- en vroegschoolse educatie (VVE), met andere woorden voor kinderen op de peuteropvang en de kinderopvang. Hiervoor worden met de aanbieders van VVE inkoopcontracten afgesloten. 70% van het budget, ofwel € 725.000, wil het college in 2025 bestemmen voor de aanbieders van VVE. De resterende 30%, ofwel € 310.000, wil het college bestemmen voor te verstrekken subsidies op basis van de Nadere regels Subsidie Onderwijsachterstanden gemeente Moerdijk. Het college wil dit bedrag van € 310.000 als subsidieplafond laten vaststellen. De bevoegdheid tot het vaststellen van subsidieplafonds ligt bij de gemeenteraad (artikel 5, lid 1, Algemene subsidieverordening gemeente Moerdijk).

Kanttekeningen en risico's
Het is een wettelijke verplichting om vóór 15 november in het jaar voorafgaande aan het begrotingsjaar een door de gemeenteraad vastgestelde (meerjaren)begroting in te dienen bij de provincie. Bij de toets door de provincie is het belangrijk dat sprake is van een reëel (structureel) sluitende begroting. De raad is bevoegd om aanpassingen te doen in de lasten en baten zoals deze in de aangeboden begroting zijn opgenomen. Belangrijk is hierbij wel dat bij dergelijke aanpassingen de structurele lasten en baten met elkaar in evenwicht blijven.

Voor de jaren 2026, 2027 en 2028 is de begroting op dit moment niet reëel sluitend. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de terugval van baten van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Landelijk blijft de VNG aandacht vragen bij het rijk om voor de jaren vanaf 2026 de gemeenten meer middelen te verstrekken. Uitgangspunt hierbij is dat gemeenten een rechtvaardig, duurzaam en solide meerjarig financieel perspectief wordt geboden, zodat zij in staat zijn zowel landelijke als gemeentelijke ambities uit te voeren. Net als vorig jaar heeft de VNG een begrotingsadvies uitgebracht. Hoe hiermee rekening is gehouden bij het opstellen van deze begroting is toegelicht in de aanbiedingsnota.

De meerjarenbegroting en de daarin opgenomen lasten en baten zijn gebaseerd op inschattingen en momentopnames. Mochten hier wijzigingen in optreden dan betekent dit dat dit ook effect kan hebben op de uitkomsten van de meerjarenbegroting zoals nu gepresenteerd. In 2025 zal de gemeenteraad op de gebruikelijke wijze via de bestuursrapportages worden geïnformeerd over de ontwikkelingen. Bij het interpreteren van de cijfers van de meerjarenbegroting moet worden bedacht dat deze, naarmate het jaar verder af komt te liggen van het begrotingsjaar, steeds 'zachter' worden. Het is daarom niet goed om aan deze cijfers absolute waarde toe te kennen.

Middelen
Financiële middelen
Na vaststelling van de kadernota 2025-2028 is, zoals gemeld, verder invulling gegeven aan het opstellen van de begroting op productniveau. Verder zijn ook mutaties verwerkt die bij het opstellen van de kadernota nog niet bekend waren. Ook worden in de aanbiedingsnota nog enkele ontwikkelingen belicht waarvan wij van mening zijn dat de lasten en baten onderdeel moeten uitmaken van de meerjarenbegroting 2025-2028. De financiële effecten van deze zaken zijn verwerkt in de 1e begrotingswijziging 2025. Deze wijziging is onlosmakelijk verbonden met de meerjarenbegroting.

In de aanbiedingsnota en in het onderdeel 'financiële positie 2025-2028' van de begroting wordt ingegaan op de belangrijkste mutaties na het op- en vaststellen van de kadernota.

Het begrotingsbeeld voor de jaren 2025-2028 is als volgt:

(bedragen x € 1.000) (-/- = nadeel)	2025	2026	2027	2028
Verwacht begrotingsresultaat Primitieve begroting + 1e begrotingswijziging 2025	**702**	**-4.169**	**-1.818**	**-587**
Waarvan structureel	3.206	-1.485	-1.255	-587
Waarvan incidenteel	-2.504	-2.684	-563	0

Wanneer bovenstaande cijfers grafisch weergegeven worden ziet dit er als volgt uit:

De meerjarenbegroting is voor het jaar 2025 met een verwacht structureel resultaat van € 3,2 miljoen reëel in evenwicht en dus structureel sluitend. Voor de jaren vanaf 2026 is sprake van een structureel tekort. In de jaren 2026 en 2027 worden structurele tekorten verwacht van respectievelijk € 1,5 miljoen en € 1,3 miljoen, terwijl in 2028 een structureel tekort van € 0,6 miljoen wordt verwacht.

Voor de incidentele budgetten geldt dat in de jaren 2025, 2026 en 2027 de incidentele lasten hoger zijn dan de incidentele baten. In de begroting zijn deze budgetten nader toegelicht in het onderdeel ''incidentele lasten en baten''. Voor 2025 kan het tekort aan éénmalige middelen binnen de begroting worden opgevangen binnen het overschot aan structurele middelen. De totale begrotingsuitkomst is en blijft dan namelijk positief.

Alle éénmalige activiteiten voor 2026 en 2027 kunnen alleen doorgang vinden als een beroep op de algemene reserve wordt gedaan. Dit omdat ook de structurele uitkomsten een tekort laten zien. Op dit moment is het echter nog niet nodig om hier een besluit over te nemen.

Op basis van deze cijfers verwachten wij dat de provincie zal besluiten voor de begroting 2025 het repressieve toezicht van toepassing te verklaren.

Personele middelen
In de (meerjaren)begroting is rekening gehouden met de uitbreiding van de formatie. Een toelichting hierop vindt u in de kadernota 2025-2028 en het onderdeel 'nagekomen ontwikkelingen' in de aanbiedingsnota. Zoals in de kadernota 2025-2028 was toegelicht: *''De formatievraag valt uiteen in formatie voor nieuwe ambities, voor bestaande ambities en formatie om werk dat*

voortkomt uit autonome ontwikkelingen het hoofd te bieden. Het college heeft kritisch gekeken naar de formatieclaims maar komt tot de conclusie dat ze nodig zijn om de ambities van de raad, zoals vastgelegd in het bestuursakkoord, te kunnen realiseren."

Communicatie
Bij de aanbieding van de begroting aan de gemeenteraad zal via diverse kanalen informatie worden verstrekt over de meerjarenbegroting 2025-2028.

Vervolg
Na vaststelling van de begroting door de gemeenteraad wordt deze aangeboden aan Gedeputeerde Staten (GS) van Noord-Brabant. GS zullen de begroting toetsen en het toezichtsregime (repressief of preventief) bepalen. Zij berichten de gemeente hierover voor 1 januari 2025.

In 2025 wordt aan de gemeenteraad via de 1e en 2e bestuursrapportage gerapporteerd over de voortgang van de uitvoering van de begroting.

Bijlagen
1. Aanbiedingsnota begroting 2025-2028
2. Begroting 2025-2028

Mocht u vragen hebben over dit voorstel, dan kunt u contact opnemen met de griffier via e-mail griffie@moerdiik.nl.

Zevenbergen, 24-09-2024
Burgemeester en wethouders van Moerdijk,

de gemeentesecretaris,	de burgemeester,
drs. M.E. de Groot	A.J. Moerkerke

RAADSBESLUIT

Raadsvergadering van 7 november 2024

De raad van de gemeente Moerdijk,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 24 september 2024;

gelet op:
- Artikel 191 van de Gemeentewet;
- De bepalingen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- De financiële verordening gemeente Moerdijk;

BESLUIT

1. De begroting voor het jaar 2025 vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de meerjarenramingen voor de jaren 2026, 2027 en 2028.
3. De onderstaande budgetten vanaf 2025 beschikbaar te stellen, zoals deze zijn opgenomen in de nagekomen ontwikkelingen (hoofdstuk 4 aanbiedingsnota) en deze via de 1e begrotingswijziging 2025 op te nemen in de lasten van de betreffende producten.

Nr	Omschrijving	2025	2026	2027	2028
a	Vervallen dekking capaciteit vergunningverlening evenementen (0,6 fte)	53.000	53.000	53.000	53.000
b	Verbouwing gemeentehuis - taakstelling	200.000	-	-	-
c	Verbouwing gemeentehuis - afschrijvingslasten	-723.000	-	-	-

4. De onderstaande budgetten voor de jaren 2025-2028 beschikbaar te stellen vanuit de stelpost 'nieuw beleid' (hoofdstuk 5 aanbiedingsnota) en deze via de 1e begrotingswijziging 2025 op te nemen in de lasten van de betreffende producten.

Nr	Omschrijving	2025	2026	2027	2028
a	Capaciteit Programma Veiligheid op orde (3 fte)	41.000	-	-	-
b	Organisatie buitensport op orde	215.000	215.000	-	-
c	Werkbudget Powerport	215.000	182.000	-	-
d	Werkbudget stedelijke regio's West-Brabant West & Breda -Tilburg	152.000	-	-	-
e	Werkbudget voor projecten en projectleiding sociaal domein	100.000	100.000	-	-
f	Capaciteit Programma Nieuwkomers (3 fte)	295.000	295.000	185.000	-
g	Bijdrage Safegroup Breda	139.000	75.000	-	-
h	Doorontwikkeling gebiedsgericht werken	125.000	125.000	-	-
i	Capaciteit arbobeleid	55.000	-	-	-
j	Capaciteit werving en selectie (1,78 fte)	158.000	158.000	-	-
k	Mobiliteit (ontwikkelingen)	60.000	-	-	-
l	Capaciteit vergunningverlening evenementen (0,6 fte)	53.000	53.000	53.000	53.000
m	Capaciteit Programma Veiligheid op orde (3 fte)	291.000	291.000	291.000	291.000
n	Capaciteit buitendienst als gevolg van areaaluitbreiding (ingroei naar 3 fte)	61.000	122.000	183.000	183.000

Nr	Omschrijving	2025	2026	2027	2028
o	Capaciteit buitendienst als gevolg van areaaluitbreiding (aanschaf bus) (kapitaallasten)	-	2.000	9.000	9.000
p	Capaciteit toezichthouder kabels en leidingen (1 fte)	88.000	88.000	88.000	88.000
q	Capaciteit toezichthouder kabels en leidingen (extra opbrengsten)	-88.000	-88.000	-88.000	-88.000
r	Capaciteit strategische positionering (1 fte)	110.000	110.000	110.000	110.000
s	Capaciteit Schuldhulpverlening (0,88 fte)	90.000	90.000	90.000	90.000
t	Capaciteit Strategisch advies sociaal domein (1 fte)	110.000	110.000	110.000	110.000
u	Versterken van het Algemeen Maatschappelijk Werk als voorliggende voorziening	126.000	126.000	126.000	126.000
v	Capaciteit communicatie (0,67 fte)	52.000	52.000	52.000	52.000
w	Kadervoorstel - Beheersen Aziatische Hoornaar	10.000	10.000	10.000	10.000

5. De reserve nieuwkomers aan te wenden voor de tijdelijke capaciteit programma nieuwkomers (beslispunt 4f) voor een bedrag van € 295.000 in 2025, € 295.000 in 2026 en € 185.000 in 2027, en deze dekking via de 1e begrotingswijziging 2025 op te nemen.
6. De 1e begrotingswijziging 2025 een onlosmakelijk onderdeel te laten uitmaken van de begroting 2025.
7. De kredieten voor de vervangingsinvesteringen voor het jaar 2025 (afgerond op duizendtallen) vast te stellen, t.w.:

Nr	Omschrijving	Bedrag
a	Tractie	80.000
b	Afvalinzameling	52.000
c	Bewegwijzering	150.000
d	Sportaccommodaties	423.000
e	Beheerplannen	8.317.000
f	Riolering	3.988.000
g	IT-investeringen	318.000
h	Telefoons	60.000

8. Subsidiebedragen te verstrekken aan een aantal subsidieontvangers (vermeld in de paragraaf subsidies) waarvoor geen afzonderlijke subsidieregeling is vastgesteld.
9. Het subsidieplafond voor de Nadere regels Subsidie Onderwijsachterstanden gemeente Moerdijk in 2025 vast te stellen op € 310.000.

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 7 november 2024,

de griffier, de voorzitter,

H.M. Vonk-Schenkel A.J. Moerkerke